

ROMÂNIA
JUDEȚUL GORJ
PRIMĂRIA ORAȘULUI NOVACI
Str.Parângului - Nr. 79
Cod poștal 215300
Tel: 0253-466.221/Fax: 0253-466.552
E - mail: primaria_novaci@yahoo.com

Ruta cultural - turistică:

**”Drumurile transhumanței ciobanilor
novăceni pe Transalpina, în Munții Parâng”**

Lungimea rutei: Novaci – Râncă – Transalpina – Obârșia Lotrului – Valea Frumoasei:
aproximativ 75 km

Durata de vizitare: 3 - 4 zile

Obiective:

- Promovarea zonei turistice montane Transalpina și a principalelor obiective turistice situate în Munții Lotrului, zona Transalpina și regiunea Oltenia de Sub Munte,
- Promovarea rutelor cultural-turistice ”Drumurile transhumanței ciobanilor Novăceni pe Transalpina, în Munții Parâng”,
- Promovarea și vizitarea unor obiective turistice din nord-estul județului Gorj-orașul Novaci ,
- Promovarea obiectivelor turistice care pot fi vizitate pe această rută regională a transhumanței în Masivul Parâng, parte a Meridionalilor pe cale rutieră și pe cărări de munte.

Evidențierea trăsăturilor specifice rutei:

- Ruta propusă a fost străbătută de oieri timp de sute de ani, în amplul proces al transhumanței care se practică și astăzi la Novaci. Pe aceste drumuri de munte, propuse ca parte a rutei sus amintite, cunoscute doar de către ciobani, transhumanța, în evoluția sa, a cunoscut două etape,

aceea în care păstorii din Mărginime pășteau vara turmele în Munții Parâng iar toamna le duceau la iernat spre zonele de câmpie, specific perioadei în care Transilvania era sub ocupație austro – ungară și cea în care ciobanii novăceni refugiați din Ardeal, peste munți în zona Novaci, primăvara duceau oile la munte și toamna le coborau la șes (Banat, Câmpia de vest, Câmpia Română etc.) .

- Vechile drumuri ale transumanței în zona Novaci – Obârșia Lotrului – Valea Frumoasei, cunoscute oierilor de sute de ani (secolul XVI), sunt străbătute și astăzi de către oierii din Novaci, posesori ai unor turme care numără mii de oi, reprezintă o rută bine stabilită.

- Existența șoselei naționale DN67C, fostul ”Drum al Regelui”, actuala Transalpina, cea mai înaltă șosea din România, spectaculoasă prin măreția și frumusețea sălbatică a peisajelor montane, interesantă prin istoria sa, este un important punct de atracție pe harta turistică a României, este zona pe care trebuie să o vezi călător fiind prin România.

- Prezența potecilor de munte, paralele cu șoseaua Transalpina, pe care circulă turmele, accesibile iubitorilor de drumeții. Uneori aceste poteci apar sub forma unor ”scurtături”(lăsători, poteci pietruite, domoale, care ocolesc vârfurile munților și zonele de trafic intens).

- Istoria impresionantă a șoselei Transalpina, parte a rutei menționate.

Este vorba de vechiul drum al legiunilor romane venite se cucerească Dacia după anul 100, care timp de peste 1800 de ani, cunoscut cu numele popular de ”Poteca Dracului”, a fost folosit doar de oamenii munților, adică de păstori. Drumul a fost pietruit de germani în timpul Primului Război Mondial, din rațiuni militare și a rămas drum al transumanței până în anul 1934, când Carol al II-lea la ropunerea primului ministru din acea vreme, Gheorghe Tătărescu, conștient de importanța strategică a drumului care unea cele două provincii românești, Oltenia și Transilvania a dispus refacerea și pietruirea acestuia. Inaugurată în anul 1935 și intrată în istorie sub denumirea de ”Drumul Regelui”, șoseaua transcarpatică Novaci – Șugag, în anul 2008 a fost supusă unui amplu proces de modernizare, pe care astăzi se circulă în condiții optime. Vechiul Drum al Regelui, a devenit Transalpina, dar a rămas în continuare ruta parcursă de ciobanii novăceni, în peregrinările lor, de la munte, la șes.

- Istoria Zonei turistice Râncea – 87 de ani de existență. Parte a istoriei orașului Novaci, zona turistică Râncea este situată la cea mai mare altitudine din țară (1600 m). Prima cabana din Râncea a fost dată în folosință în anul 1937, lucrările fiind administrate de către Banca Populară ”Gilortul” Novaci cu sprijinul primului-ministru de atunci al României, Gheorghe Tătărescu.

- Existența stațiunii turistice de interes local, Orașul Novaci.

- Existența pe ruta solicitată a zonelor turistice de o rară frumusețe, ”Obârșia Lotrului” și ”Valea Frumoasei”.

- Renumele localității Novaci, ca vechi și actual centru al oieritului, recunoscut la nivel regional și național, din cele mai vechi timpuri, până astăzi numărându-se printre puținele localități din țară unde se păstrează obiceiurile păstorești și încă se mai practică oieritul prin transhumanță.
- Obiective naturale, culturale și de agrement bine întreținute.
- Gastronomia locală cu specific tradițional, ofertă turistică excepțională atât la mare altitudine, cât și în Novaci, pusă în valoare de către punctele gastronomice locale existente, de produsele montane și tradiționale omologate de către Agenția Națională a Zonei Montane, precum și de produsele ”Telemea de Novaci” și ”Tocan de Novaci”, certificate la O.S.I.M.
- Existența manifestărilor culturale cu specific păstoresc : Festivalul Folcloric Păstoresc ”Urcatul Oilor la Munte” aflat la a VVI –a ediție, Festivalul Tocanului, eveniment omologat la OSIM, aflat la a V-a ediție, Nedeia din Poiana Muierii și Nedeia de Sânziene, evenimente cu tradiție și o istorie interesantă, care aparțin în totalitate vieții păstorilor din Parâng de sute de ani.
- Meșteșugurile populare practicate de localnici (cusut, țesut, lucru în lemn, fierărie).
- Obiceiurile păstorești, păstrate cu sfințenie de comunitate de Dragobete, Sânziene, cu ocazia urcatului și coborâtului oilor din munte etc.
- Oferta cultural – sportivă pusă la dispoziția turistilor: festivaluri folclorice păstorești, spectacole folclorice tradiționale, festivaluri de muzică folk și rock, evenimente destinate automobilismului sportive (concursuri de viteză în coastă și drift).

Localități propuse:

- Novaci (jud. Gorj)
- Voineasa (jud. Vâlcea)
- Petrila (jud. Hunedoara)
- Șugag (jud. Alba)
- Jina (jud. Sibiu)

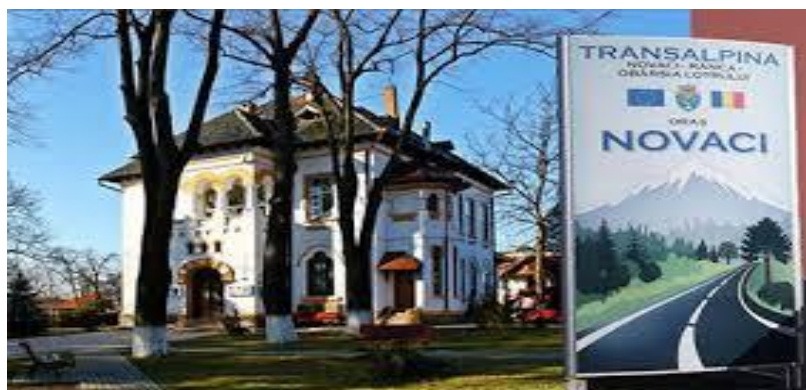
Centre de informare turistică din cadrul rutei:

- **C.N.I.P.T. Novaci** / www.info-turism-novaci.ro

Principalele obiective cultural-turistice: www.info-turism-novaci.ro

Orașul NOVACI: www.primarianovaci.ro

Orașul NOVACI, este un obiectiv important pe harta turistică a țării, renumit pe zona de turism montan, urmare a cadrului natural de o rară frumusețe, a aerului curat, a așezării sale și a istoriei orașului. Cu o populație de peste 5.600 locuitori, localitatea Novaci, este așezată la poalele Munților Parâng din Carpații Meridionali, în zona de contact a acestor munti cu Subcarpații Olteniei, la 45 km de orașul Târgu-Jiu, într-o zonă depresionară. Localitatea Novaci

Asezată pe ambele maluri ale râului Gilort care izvorăște din Vârful Parângul Mare (2 518 m), sute de ani, vatra Novaciului a pastrat cu căldură localnicii autohtoni care locuiesc pe malul drept al râului Gilort (Novaci – români) și a primit cu bunăvoință oierii ardeleni veniți de peste munți pe vechiul drum transcarpatic al transumanței, dornici sau obligați să se stabilească pe aceste din cauza opresiunilor statului austro – ungar, aceștia stabilindu-se pe malul stâng al Gilortului (Novaci – Străini sau Ungureni). Conviețuirea pașnică timp de sute de ani a localnicilor cu refugiații de peste munți, modul de viață determinat de îndeletnicirile comune, specifice oamenilor de la munte, a generat o comunitate puternică care moștenește astăzi voiosia oltenilor și cumpătarea ardelenilor, respectul omului din vechiul Regat pentru truda pământului și dragostea sibienilor pentru creșterea animalelor. Oameni harnici si iubitori ai muntelui sute de ani novăcenii au fost și încă mai sunt pasionați de creșterea animalelor, îndeletnicire moștenită peste generații, de care se leagă tradițiile locale, vorba, portul, cântecul și dansul popular păstrate cu sfințenie până în zilele noastre, la loc de cinste situându – se obiceiul transumanței .

TRANSALPINA(DN 67C) – "Drumul care duce în țara de dincolo de munți"

The map shows the Harta Parâng area in Romania. A red circle highlights the central region. A blue line indicates the route from Sebeș to Râncă. The map includes labels for various towns like Sebeș, Sibiu, and Râncă, and features like the Lotru Gorge and the Harta Parâng. A red circle highlights the central area, and a blue line indicates the route from Sebeș to Râncă.

An aerial photograph of a winding asphalt road through a lush green forest. The road features a sharp hairpin turn and a straight section with several cars driving. The surrounding landscape is densely wooded with tall evergreen trees, and a small stream is visible in the upper left corner.

Transalpina, zona Ștefanu – Podul Lotrului

Transalpina (DN 67C) este cel mai vechi drum național din Europa, cea mai înaltă șosea din România care atinge altitudinea de 2 145 m în Pasul Urdele și străbate Masivul Parâng din Carpații Meridionali. Șoseaua traversează orașul Novaci de la sud la nord, pe o distanță de aproximativ 30 km și este considerată una dintre cele mai vechi șosele din țară existentă de pe timpul războaielor de cucerire a Daciei de către romani, fiind trecut pe hărțile istorice sub denumirea de "Coridorul IV Strategic Roman". Sute de ani acest drum a fost raiul păstorilor, drumul transhumanței, străbătut uneori de migratori, negustori, cărturari, rai al lotrilor, drum secret al voievozilor, boierilor și principilor. Drumul care astăzi poartă numele de Transalpina, a fost pietruit de germani în timpul Primului Război Mondial, din rațiuni militare, inițiativă reluată de regele Carol al II-lea, după anul 1930, conștient de importanța strategică a drumului care unea cele două provincii românești, Oltenia și Transilvania. Drumul a fost inaugurat în 1935. Fondurile financiare necesare construcției drumului au fost gestionate de Banca Populară "Gilortul" din Novaci, iar novăcenii au participat cu brațele, cu caii și căruțele la reconstrucția drumului.

În anul 2008 au început lucrările de modernizare a șoselei Novaci – Sebeș, devenită Transalpina. Vechile denumiri "Poteca Dracului" sau "Drumul Regelui" au devenit o poveste. În prezent pe Transalpina se circulă în condiții optime și măreția peisajelor poate fi admirată în toată splendoarea sa de pe șoseaua modernizată care șerpuiește pe crestele munților.

Rânca/ www.info-turism-novaci.ro

Rânca, este o zonă turistică montană în curs de dezvoltare, aflată pe raza orașului Novaci și a comunei Baia de Fier, județul Gorj, situată în Munții Parâng, la 62 de kilometri de orașul Targu-Jiu și la 18 km de vatra orașului Novaci. Plasată la poalele Varfului Papusa (2.136 m altitudine), pe DN 67C, cunoscut sub denumirea de Transalpina, în ultimii 20 de ani Rânca a cunoscut o dezvoltare rapidă, dovadă fiind faptul că în acest moment, zona aparținătoare orasului Novaci, dispune de 110 case de vacanță, cabane, hoteluri și pensiuni deschise circuitului turistic, cu peste 1 550 locuri de cazare. Datorită altitudinii sale, stațiunea Rânca se bucură de zăpadă din decembrie și până în martie, motiv din care dispune de un prelungit sezon de schi. Domeniul schiabil este alcătuit din cinci partii, care dispun de transport pe cablu, teleschi sau telescaun și de trei pârtii special amenajate pentru săniuțe.

Istoria "stațiunii turistice" Rânca vorbește despre inițiativa novăceanului Dumitru Brezulescu de a înființa în anul 1902 Banca Populară "Gilortul", printre obiectivele acestei bănci numărându-se crearea unei stațiuni montane la Rânca. În anul 1930 Banca Populară "Gilortul" a pus în practică proiectul lui Dumitru Brezulescu, construind 6 cabane cu câte 5 camere, și în Novaci un sediu propriu, unde funcționa un hotel și un restaurant. Noua stațiune s-a impus rapid, numai în anul 1934 fiind vizitată de 1052 de turiști.

Rânca este o zonă excelentă pentru freeride pe schiuri și snowboard, schi de tură sau schi extrem cu un imens domeniu de off-piste, punctul central fiind reprezentat de Vârful Păpușa (alt. 2135 m), zonă în care zăpada măsoară peste 200 cm din decembrie până în aprilie. Stratul de powder este întreținut de precipitațiile dese sub formă de ninsoare.

Datorită peisajelor unice în măreția lor, datorită aerului curat, Rânca, poate fi destinație turistică pentru iubitorii de aventură, drumetii, pentru cei care doresc să își caute liniștea ascultând susurul izvoarelor de munte și foșnetul pădurilor de brad, privind semeția munților care te cheamă ca un magnet. Potecile turistice din Rânca duc spre zone de o frumusețe deosebită, spre puncte cum ar fi: orașul Novaci (5 ore de mers pe picioare), La Cârlig – Vârful Măgura (2-3 ore de mers), Vârful Mohor, Vârful Setea Mare, Rezervația Naturală Gâlcescu cu salba de lacuri glaciare (6 ore de mers) etc. Zona dispune de marcaje turistice corespunzătoare. Împrejurimile stațiunii Rânca au trezit interesul iubitorilor de offroad, al motocicliștilor, al pasionaților de cicloturism, de pescuit sportiv și vânătoare. Pe timpul verii, turistii se pot distra pe pârtia de tubing, prima pârtie de acest gen din România și în cele două parcuri de aventură existente în zonă. Zona Rânca – Novaci este o buna gazda pentru ENDURO RANCA HARD & HOBBY, dar și pentru amatorii de zbor cu parapanta datorită curenților de aer renumite fiind locațiile: Vârful Păpușa, Vârful Măgura și Vârful Cerbul.

Muzeul Civilizației Montane Rânca (muzeul aflat la cea mai mare altitudine din România)

www.info-turism-novaci.ro

Construit din lemn după modelul caselor tradiționale din zona de munte, Muzeul Civilizației Montane Rânca, muzeul a fost inaugurat pe 8 septembrie 2012 și a fost ridicat la inițiativa autorităților locale novăcene cu sprijinul Obștii "Cerbul" – Novaci, la intrarea în stațiunea Rânca. Muzeul conține un spațiu expozițional considerat un adevărat tezaur de istorie, cultură, civilizație și tradiție pastorală din zona nordică a Gorjului.

Biserica de lemn din Rânca - www.info-turism-novaci.ro

Biserică ortodoxă a cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”/ Adresa: Rânca, Strada Gilort, Novaci, jud. Gorj

Punct Gastronomic Local "Stâna Ștefanu" - pe Transalpina

// <https://turismclub.ro/stana-stefanu-transalpina/>
<https://maps.app.goo.gl/ybBhFujWYgnUQ2Eo8>

Situată la 18 kilometri de Râncea, după ce călătorul parcurge cea mai spectaculoasă parte a Transalpinei (Pasul Urdele, Pasul Muntinu), impresionantă prin sălbăticia peisajelor, și la 10 kilometri de Obârșia Lotrului, Stâna Ștefanu este **afacerea de familie a Mărioarei și a lui Gheorghe Băbu**, ciobani din Novaci, care au câteva sute de oi, sunt vechi practicieni ai transumanței ciobanilor novăceni, pe Transalpina, în Munții Parâng și au transformat o îndeletnicire seculară într-o afacere adaptată timpurilor pe care le trăim. Iarna, turma este dusă în județul Dolj, iar vara, această familie merge cu oile la pășunat în muntele Ștefanu, pe Transalpina. Pe lângă îndeletnicirile specifice, obișnuite la o stână, familia Băbu a deschis în acest loc Punctul Gastronomic Local "Stâna Ștefanu", unde nu doar primesc turiștii curioși a vedea pe viu cum este viața la stână ci și pe cei dornici a gusta bucate tradiționale, precum: tocan de oaie, pastramă de oaie, brânză de burduf, mămăligă cu brânză, caș, jintiță, urdă, unt, bulz, sloi de oaie, telemea, balmoș și tot felul de siropuri și dulceturi preparate din fructe și plante din zona montană. Băcița Marioara, recunoscută ca Tezaur Uman Viu pe gastronomie, coordonatoare a stânei, oferă publicului pentru consum 18 produse montane, atestate de Agenția Națională a Zonei Montane și o bogată expoziție etnografică, reprezentativă pentru zona pastorală din Munții Parâng.

Lacul Gâlcescu / www.info-turism-novaci.ro

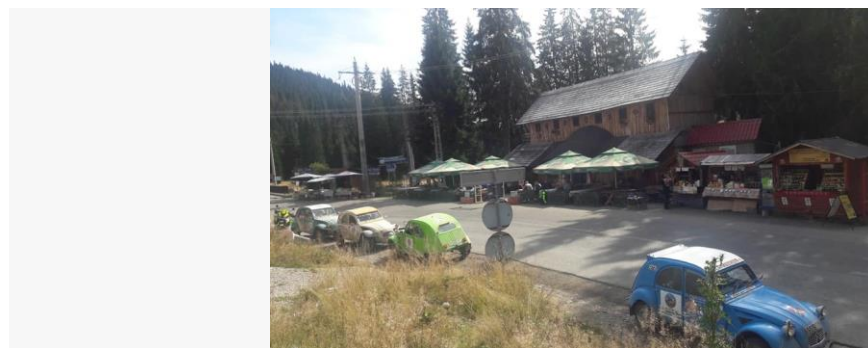
REZERVAȚIA NATURALĂ "CĂLDAREA GÂLCESCU"

Lacul Gâlcescu este un lac glaciatic, care alături de alte 10 lacuri mai mici, toate așezate precum măgelele pe o ață este situat în Căldarea Glaciatică Gâlcescu din Munții Parâng, departe de orice posibilitate de acces cu excepția mersului pe jos. Lacul se află la altitudinea de 1925 m, are o suprafață de 3,2 ha, atinge o adâncime de 9,3 m și reprezintă un punct de atracție maximă pentru orice călător plecat din Novaci pe Transalpina. La șase ore de mers pe jos din stațiunea Râncea, pe un traseu turistic bine marcat, Lacul Gâlcescu cucerește vizitatorii prin abundența vegetației montane, prin prezența unor plante, păsări și animale rare, prin sălbăticia locurilor unde ajung doar oamenii îndrăgostiți de munte. Lacul face parte din Rezervația Naturală "Căldarea Gâlcescului" înființată în anul 1932 și reprezintă punctul de atracție pentru biologi, pentru iubitorii de drumeții montane, pentru turiștii străini veniți să cunoască România adevărată.

De la Lacul Gâlcescu spre vest, se poate ajunge pe marcaj turistic la VF. Parângul – Mare (2 518 m) și de acolo la Cabana Rusu, pe un traseu de aprox. 2 ore. Spre nord, pe un traseu marcat cu borne corespunzătoare, cu o panoramă extraordinară, după o oră și jumătate de mers pe jos cu posibilitatea de a face un popas la "Masa lui Ferdinand" din Muntele Găuri, poți ajunge la Obârșia Lotrului.

Obârșia Lotrului / aprox. 40 km de Voineasa/ timp: 45 min.
<https://www.turistinfo.ro/>

Obârșia Lotrului este o importantă zonă turistică situată în nordul județului Vâlcea, situată în Masivul Parâng, pe Transalpina, fiind locul în care se întâlnesc trasee turistice din patru grupe de munți învecinați: Parâng, Căpățâni, Lotrului și Șureanu. Zona este străbătută de Râul Lotru care își are izvorul într-unul din lacurile din Căldarea Gâlcescului.

La aproximativ 7 km se află Domeniul Schiabil Ski Resort Transalpina. Zona Obârșia Lotrului dispune de multiple spații de cazare și masă.

Hanul Haiducilor Obârșia Lotrului / Hotel și restaurant - <http://restaurante-ok.ro/>

Complexul turistic "Cabana Vânătorul" / www.turistinfo.ro

Pensiunea Sidharta Resort & Restaurant / <https://www.valcea.org/locatie/sidharta-resort>.

De sute de ani, această intersecție a drumurilor de munte care vin de la Novaci, Voineasa, Petroșani și din Mărginimea Sibiului, numită Obârșia Lotrului, reprezintă "leagănul" ciobănimii din Masivul Parâng, locul unde se întâlneau în zile de sărbătoare ciobanii novăceni, vâlceni, jieni și sibieni, care pășteau turmele în munți din apropiere.

Distanțe:

Obârșia Lotrului – Novaci: 48 Km

Obârșia Lotrului – Petroșani: 30 Km

Obârșia Lotrului – Voineasa: 40 km

Obârșia Lotrului - Șugag: 67 km

Mănăstirea Obârșia Lotrului situată la 1 400 m altitudine, pe malul râului Lotru cu hramurile "Sfinții Martiri Brâncoveni" și "Sfântul Mare Mucenic Mina".

<https://www.valcea-infoturism.ro/>

Valea Frumoasei / <https://locuridinromania.ro/blog>

Zona superioară a râului Sebeș, cunoscută sub numele **de Valea Frumoasei**, este situată în sudul Transilvaniei, în partea centrală a Carpaților Meridionali, parțial pe Transalpina.

Un firicel de apă izvorăște de sub culmea Cindrel-Frumoasa, purtându-și numele de poveste "Frumoasa", pe primii vreo 22 km, până la confluența cu Sălanelle, un mic afluent de pe stânga sa, unde s-a construit un baraj, finalizat în 1979, în spatele căruia s-a format lacul de acumulare Oașa.

Pe valea Frumoasei se pot organiza drumeții până la Păltiniș, jud. Sibiu, pe un traseu lung de aproximativ 20 km, care pornește din Transalpina și traversează Munții Cindrel (traseu recomandat pentru drumeții, cicloturism, off – road).

La 3 Km de barajul de la Oașa se află Mănăstirea Oașa și la 12 km distanță pe același drum spre Vf Șureanu se află zona turistică "Luncile Prigoanei".

Zona Valea Frumoasei a făcut parte din ruta transhumanței ciobanilor novăceni până în jurul anilor 1980, de atunci traseul modificându-se, drumul oierilor urmând culmile munților de pe malul stâng al Frumoasei, Larga Băncii, Larga Mănișenilor; Tâmpa din Părau, Tâmpa Mare, Piciorul Tâmpii până la Obârșia Lotrului, locuri în care vara merg la pășunat turmele novăcenilor.

Cândva drum al păstorilor ce-și urcau turmele spre înălțimi, Valea Frumoasei e azi mai puțin a ciobanilor și mai mult a turiștilor, care dispun de spații de masă și cazare, precum Cabana "Cerbul" (www.portalturism.ro), Cabana Oașa (www.turistmania.ro) și Conacul Regilor (www.popasulregelui.ro).

Zona aceasta este fantastic descrisă în scrierile sale de Mihail Sadoveanu: „Valea Frumoasei” în 1938 și „Poveștile de la Bradu’- Strâmb” în 1941 din care nu lipsesc aspect din viața păstorilor care străbăteau munții în acele timpuri.

Biserici-monumente istorice

Biserica de lemn din Novaci - Români, oraș [Novaci](#), județul Gorj

Are hramul „Sfinții Îngeri Mihail și Gavriil”.

Biserica se află pe lista monumentelor istorice sub codul LMI: [GJ-II-m-B-09338](#).
https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_de_lemn_din_Novaci-Rom

Pe strada Dumitru Brezulescu din orașul Novaci, pe un pînten de deal, în incinta cimitirului parohial, se ridică cea mai veche bisericuță din lemn din zonă, care hramul „Sfinții Îngeri Mihail și Gavriil”, cunoscută localnicilor sub denumirea de Biserica din Novăceni sau Novaci – Români.

Conform catagrafiei de la 1840 biserica a fost construită de Ștefan Ceaușescu și vistierul Ursache în anul 1740. Lăcașul de cult păstrează forma tradițională a bisericilor de lemn din acea vreme chiar dacă a fost reparată de mai multe ori în anii 1881, 1930, 1950 și 2018 și impresionează prin picturile vechi, datate înainte de anul 1850, executate pe lemn și prin existența în altar a unei mese din piatră pe care este zgâriat numele Ursache, nume semnalat în documentele vremii prin anul 1801, a fi vătaf în Plaiul Novaci. Altă serie de icoane din lemn se află în altar, în zona proscomidiei, una dintre ele, Plângerea lui Iisus, fiind datată: „Răscumpărarea neamului omenesc 1834”. Biserica din Novăceni poate fi raiul iubitorilor de iconografie, al istoricilor și cercetătorilor, un punct maxim de atracție pentru creștinii ortodocși iubitori de istorie.

Biserica de lemn din Novaci - Străini (Biserica din Deal), oraș Novaci, județul Gorj/Are hramul „Nașterea Maicii Domnului”.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_de_lemn_din_Novaci-Str%C4%

Biserica filie, „Nașterea Maicii Domnului” aparține de parohia Novaci. Este așezată pe șoseaua Novaci-Sebeș, (Transalpina) la 1,5 km de centrul orașului. A fost construită pe temelia bisericii zidită la anul 1803 de Coman Călușeriu, venit din Poiana Sibiului, odată cu ciobanii refugiați peste munți din Ardeal în Țara Românească. Biserica, a ars în 1854 până la temelie. Lăcașul de rugăciune a fost ridicat de la temelie de moșierii familiei Palada în anul 1864, exact în forma în care este astăzi. Această bisericuță din lemn deservește enoriașii din zona numită Novaci-Străini sau Ungureni.

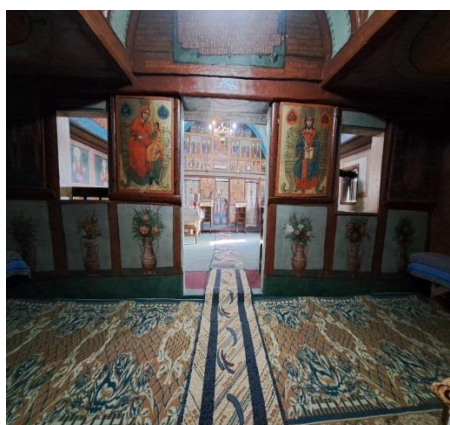
Biserica este clădită din lemn, pe o temelie de piatră, tencuită cu var pe dinăuntru și afară, cu o turlă deasupra naosului. Nu este pictată în afară de catapeteasmă. Are formă de corabie și este acoperită cu tablă zincată. Nu are inscripții interioare sau exterioare. Patrimoniul mobil cuprinde 8 icoane, cea mai veche datează de la 1816. Icoanele Împărătești, cu Domnul Iisus Hristos și Sfânta Fecioară Maria, sunt pictate în 1865 de pictorul Pârvulescu, iar icoanele cu Sfântul Ierarh Nicolae și Adormirea Maicii Domnului de zugravul Georgică Damoca, în 1862, respectiv 1863..

Biserica din Novaci – Străini nu se află pe noua listă a monumentelor istorice, dar este extrem de importantă pentru istoria ciobanilor novăcenii, fiind lăcașul martor al transumanței, locul în care aceștia se închinău primăvara, când urcau turmele la munte și toamna, când le coborau la șes. Așezată pe Transalpina, în calea păstorilor practicieni ai transumanței, biserica „Nașterea Maicii Domnului” reprezintă dovada istoriei zbuciumate a oierilor mărgineni stabiliți în Plaiul novăcenilor.

Biserica de lemn din Bercești-Măgura din orașul Novaci, cu hramul „Intrarea în Biserica a Maicii Domnului”

Acest edificiu se află pe lista monumentelor istorice sub codul LMI: [GJ-II-m-B-09243](http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-GJ.pdf).

<http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-GJ.pdf>

Biserica de lemn „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” din satul Bercești-Măgura, situată pe str. Măgura, orașul Novaci, jud. Gorj a fost construită în anul 1834 de către preotul Staicu Vasile și frații săi, urmând ca 59 de ani mai târziu, în 1893, să se facă primele lucrări de reparații.

După anul 2015, biserica a cunoscut un amplu process de restaurare păstrându-se arhitectura originală, iar în septembrie 2017, bisericuța a fost resfințită de către I.P.S. Irineu Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei.

Se spune că în anul 1909 regina Elisabeta a României ar fi vizitat acest loc de rugăciune, impresionată fiind de așezarea bisericuței, într-o zonă greu accesibilă la acea vreme și de simplitatea edificiului.

Biserica din Schela - Novaci, cu Hramul ”Sfinții Arhangheli, Mihail și Gavriil”. Biserica se află pe lista monumentelor istorice sub codul LMI: [GJ-II-m-B-09338](http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-GJ.pdf).<http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-GJ.pdf>

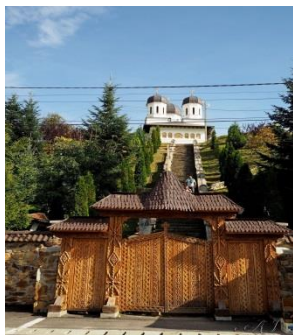

Situată pe un pîsc de deal, la răsăritul fostului sat Vlădoi, strada Schela de astăzi, această bisericuță Filie, a fost construită de către locuitorii satului Vlădoi, în anul 1834 și conform celor scrise pe pisania bisericii, a fost zugrăvită în anul 1850 de către un oarecare Marin Zugravul. În aceeașă biserică se păstrează câteva cruci din lemn cu o vechime de peste un veac și jumătate, scrise cu litere chirilice, alfabetul chirilic fiind folosit în zona Novacilor până în jurul anului 1860. De-a lungul vremii, bisericuța a fost renovată de mai multe ori fără a se schimba proiectul

inițial. Este construită din lemn, pe temelie de piatră și privită de la poalele piscului, pare ruptă din poveștile bunicilor.

Biserica ” Sfântul Ioan Botezătorul” / www.info-turism-novaci.ro

Adresa: Novaci - Străini, Str. Șesului

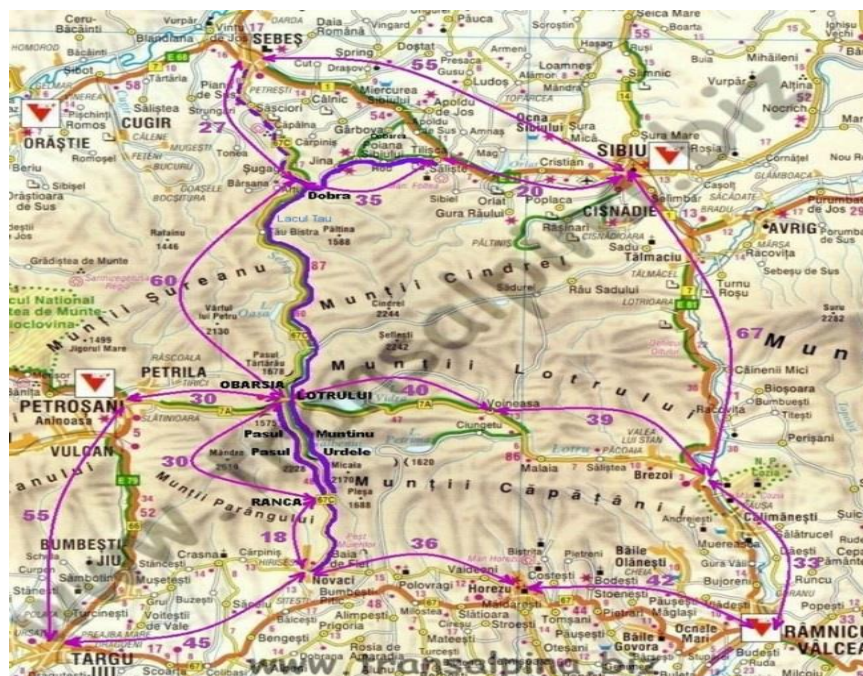
Prin așezarea sa, pe platoul din centrul orașului Novaci, Biserica ” Sfântul Ioan Botezătorul” este unul din principalele puncte de atracție ale orașului Novaci. Cădirea bisericii se înalță semeață dând impresia unei catedral care, de la înălțime veghează asupra orașului. Actuala clădire a bisericii a fost inaugurată în anul 1935 și a fost ridicată pe pristolul unei bisericute din lemn construită în anul 1803 în același loc. Biserica ” Sfântul Ioan Botezătorul” din Novaci a fost și este lăcașul de rugăciune al păstorilor novăceni din Novaci – Străini.

Drumeții-Trasee turistice omologate în zona Novaci – Rânca – Obârșia/ <https://www.ranca.org/attractii/novaci/> www.info-turim-Novaci.ro

În zona Novaci - Rânca – Obârșia Lotrului – Valea Fumoasei, pe Transalpina și în împrejurimi, peisajele sunt cu adevărat superbe, iar traseele montane din această zonă îi pot cuceri cu frumusețea lor și pe cei mai exigenți turiști.

- **Novaci – Muntele Cerbu – Rânca**, triunghi rosu. Traseu accesibil pentru turismul pedestru (*Timp de mers: 4-5 ore*), excelent pentru cicloturism/mtbike, enduro, ATV, 4×4 cu legatura catre Voineasa, Sebes, Petrosani.
- **Novaci – Valea Gilortului – Cioaca Dalbanului – Rânca**, punct rosu, traseul urmărește drumurile forestiere de pe valea Gilortuului. (*Timp de mers: 7-8 ore*),
- **Cioaca Dâlbanului – creasta Parângului – vf. Plescoaia**, cruce rosie, insuficient promovat si nevalorificat de catre localnici in oferta turistica. Traseul este folosit in principal pentru retragerea in regim de urgenta din zona alpina inalta a masivului Parang.
- **Rânca – Vârful Păpușa**. Marcaj: triunghi roșu, șosea și potecă nemarcată. *Timp de mers: 2 ore.*

- **Cabana Voievodu – Poiana Muierii – Cabana Obârșia Lotrului.** Marcaj: triunghi roșu. *Timp de mers: 6-7 ore.*
- **Lacul Gâlcescu – Piatra Tăiată – Vârful Mohorul – Muntele Păpușa –Râncă.** Marcaj: bandă roșie, triunghi roșu, apoi șosea. *Timp de mers: 6-7 ore.*
- **Râncă – Muntele Urdele – Valea Iezerul –Obârșia Lotrului.** Marcaj: triunghi roșu, bandă roșie, apoi triunghi roșu. *Timp de mers: 6,5 – 7,5 ore.*
- **Obârșia Lotrului – Groapa Seacă – Vârful Capra – Poiana Muierii – Cabana Voievodul.** Marcaj: șosea, apoi potecă nemarcată, după care triunghi roșu. *Timp de mers: 9-10 ore.*
- **Obârșia Lotrului – Lacul Gâlcescu.** Marcaj: cruce roșie. Dificultate medie. *Timp de mers: 4 -5 ore.*
- **Râncă – Lacul Gâlcescu.** Marcaj: șosea, apoi potecă marcată. Dificultate medie. *Timp de mers: aprox. 6 ore.*
- **Lacul Gâlcescu – Cabana Rusu.** Marcaj: bandă roșie. Traseu ușor. *Timp de mers: 4 -5 ore.*

Structuri de cazare Novaci – Râncă

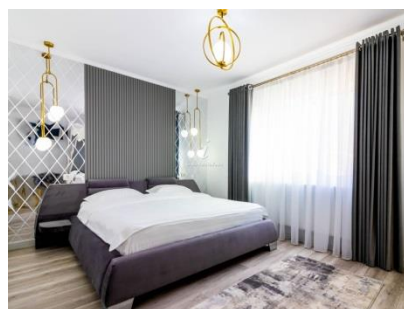
Orașul Novaci și Zona turistică Râncea aparținătoare orașului Novaci, dispune de **110 structuri de cazare** cu aproximativ **1550 locuri de cazare**.

www.info-turism-novaci.ro

<https://www.turistinfo.ro/novaci/cazare-novaci>

Structuri de cazare Novaci:

Pensiunea Valea Măgurii din Novaci (patru stele)/ **Novaci**, str. Bercești, nr. 174/ situată la aproximativ 18 km de Râncea și la 10.0 km de **Peștera Muierilor**

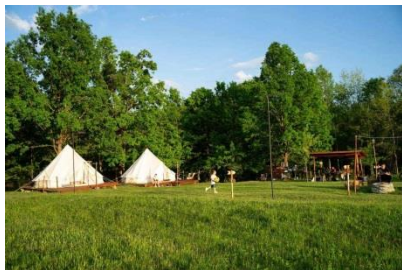
Casa de vacanță” Larisa” din Novaci/ **Novaci**, str. Râncea, nr. 117 /
Situată pe Transalpina, la aproximativ 6.0 km de centrul localității, la 12 Km de Râncea și la 10.0 km Peștera Muierilor.

Texas-Glamping-TransalpinaRO,
Hotel și cazare Texas-Glamping!

Situat la poalele Parângului, în apropiere de Transalpina, această locație oferă cazare în corturi și propune turiștilor o evadare în natură!

https://www.instagram.com/texas_glamping

Casa "Potecarii"

Adresa: Novaci, Strada Hirișești, 215300

<https://www.travlocals.com/ro/hotel/potecarii-oltenia-de-sub-munte-transalpina/22569>

Ajunși în Novaci, vă puteți pierde într-o lume a tradiției, a poveștilor spuse în persoană de meșterii populari și a bucatelor tradiționale de care nu vă veți mai sătura. Casa "Potecarii" este o gospodărie tradițională românească, specifică zonei de Nord a Olteniei, construită de POTECARI, persoane care păzeau odinioară granița cu Transilvania, parte a Imperiului austro-ungar. Gospodăria se află pe Drumul de sub munte, cel mai Nordic drum din Oltenia de sub munte, cu acces la Transalpina. Tradițiile sunt încă foarte vii aici, iar turiștii pot întâlni ciobani care încă practică transhumanța, meșteri populari, cioplitori în lemn și piatră, pictori și sculptori de icoane, țesătoare de covoare tradiționale, dansatori și soliști, iubitori de folclor.

Restaurante Novaci

Restaurant – Complex L'invidia

Complexul L'invidia dispune de un restaurant modern si locuri de cazare. Este situat în Novaci, Strada Brezulescu nr. 17/office@linvidia.ro.

<https://www.linvidia.ro/> restaurant

Novicoff Bistro - caffe

Adresa: Novaci, Str Parângului nr. 172

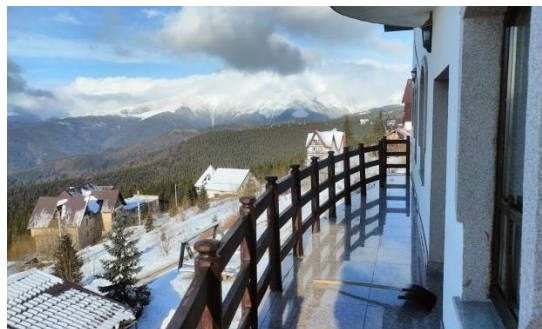

Structuri de cazare și restaurante – Râncea

Pensiunea Casa Ancutei (4 stele)

Adresa: Râncea, strada Ioan Roibu 56, 215300
[https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca /](https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca/)

Web: <https://www.booking.com/hotel/ro/pensiunea-casa-ancutei.ro.html>

Cabana Alaska (3 stele)

Adresa: Râncea [Str. Răchitei nr. 9, 215300](https://www.turistinfo.ro/ranca/Str_Rachitei_nr_9_215300)

<https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca>

Web: <https://cabanaalaska.ro>

Hotel Restaurant Alessia din Râncea (3 stele)

Râncea, str. Gheorghe Tătărescu, nr. 110

https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca/hotel_restaurant_alessia

O locație selectă situată pe Transalpina (DN 67C), la 250-300 m față de pârtia M1 și 150-200 m față de pârtia M 2, având un restaurant cu o capacitate de 80-100 persoane o terasă exterioară pentru perioada de vară și locuri de parcare gratuite pt clienți !

Complex Cetina (3 stele) – Hotel și Restaurant

Adresa: Râncă, Strada Gheorghe Tatarascu, 215300 Novaci, Gorj

Web: <https://www.cetina-ranca.ro/>

<https://www.turistinfo.ro/ranca/cazare-ranca>

Puncte gastronomice locale

Punctele gastronomice locale oferă o mare varietate de produse gastronomice tradiționale obținute și preparate în gospodăriile localnicilor.

Punct Gastronomic Local "Acasă la Stâna Ștefanu"

Adresa: Novaci, Str. Gilorțel, nr.37

Punctul Gastronomic Local "Acasă la Stâna Ștefanu" este reședința de iarnă a băciței Marioara de pe Transalpina, pe perioada cât oile sunt duse la iernat în zona de câmpie. La acest punct gastronomic, oaspeții pot servi mâncăruri tradiționale pregătite de Marioara Băbu, posesoare a titlului "Tezaur Uman Viu".

Punctul Gastronomic Local "La Călinuțu – Fluierașul Novăcean"

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100095598300652>

Atelierul de miniaturi în lemn "Ionel Traian"- Novaci

Adresă: Str. Valea Gilortului - Aleea Artei, Novaci, Gorj, 215300, România

<https://www.localpx.com/v/ro/atelier-miniaturi-lemn-ionel-traian-novaci.html>

Meșterul popular Traian Ionel realizează manual obiecte din lemn, în special de lemn de esență moale, tei sau salcie. Preferatele sale sunt miniaturile inspirate de creația brâncușiană, cele care reprezintă lăcașuri de cult din țară și din străinătate și tot ce ține de arhitectura satului românesc. Lucrările sale în miniatură au avut un real success la manifestările la care a luat parte, atât în țară cât și în străinătate. Ionel Traian a expus lucrările sale la expoziții din Franta, Germania, Turcia, Bulgaria și Belgia în cadrul unor proiecte culturale internaționale. Domnia sa este nelipsit de la expozițiile de meșterilor populari atât în județ cât și în țară. Doritorii pot vizita atelierul maestrului și pot asista la procesul de ansamblare a miniaturilor.

Manifestări culturale

Festivalul Folcloric Păstoresc ”Urcatul Oilor la Munte”

Festivalul Folcloric Păstoresc ”Urcatul oilor la munte” are loc anual în a treia duminică din luna mai. Pentru prima dată acest festival a fost organizat în anul 1968 și este dedicat obiceiurilor de primăvară din viața localnicilor. Evenimentul marchează fenomenul transhumanței. Venite de la șes, turmele se îndreaptă spre munți pe rute cunoscute ciobanilor, moment marcat de bucuria generală a celor care participă la această manifestare culturală renumită care aduce la Novaci mii de turiști. Cu această ocazie novăcenii își prezintă obiceiurile

locului iar formațiile artistice care aparțin comunităților de ciobani din țară dau frâu liber bucuriei prin dans popular, cântec și joc.

”Festivalul Tocanului”, festival cu certificare O.S.I.M.

”Festivalul Tocanului” se organizează anual în a doua duminică a lunii octombrie, punctul de referință fiind sărbătoarea religioasă Vinerea Mare, ca dată limită la care păstorii părăsesc munții și în procesul transhumanței se îndreaptă spre zone cu o climă mai caldă. Festivalul Tocanului marchează a doua etapă din fenomenul transhumanței. Prima ediție a acestui festival a avut loc în anul 2018 și în fiecare an Festivalul Tocanului este ”magnetul” care atrage iubitori de tradiții din toată țara prin originalitatea și unicitatea elementelor prezentate de novăceni. La acest festival este promovat produsul gastronomic local ”Tocan de Novaci”, marcă OSIM, sunt promovate vechile familii de ciobani din Novaci, cu tradiție în păstorit, sunt puse în valoare obiceiurile, portul, cântecele și dansurile specifice zonei și se acordă atenția cuvenită meșterilor populari. Familiile active de ciobani prepară tocanul din carne de oaie în fața consumatorilor și prezintă produsul unui juriu format din specialiști în gastronomia păstorească. Artiștii novăceni pun în scenă obiceiuri ciobănești și susțin spectacole care se prelungesc câteva ore, spre deliciul publicului numeros. În cadrul festivalului se organizează un târg al meșterilor populari și este interzis accesul vânzătorilor de marfuri industriale, gen bazar. Sloganul comunității este ”Păstrez tradiția novăceană” și fiecare novăcean poartă cu mândrie în piept ecusonul care vorbește despre originile sale păstorești și interesant este faptul că vin de pretutindeni acasă, copiii novăcenilor.

Alte evenimente atractive pentru iubitorii de turism cultural pe ruta ” Drumurile transhumanței ciobanilor novăceni, pe Transalpina, în Munții Parâng”

<https://www.facebook.com/primariaorasuluinovaci/>

- *”Nedeia de Sânziene”*, 24 iunie – prima editie în anul 2019 - Novaci
- *Șezătoare populară ”Dragobetele sărută fetele”*- Novaci, 20 – 24 februarie
- *De Florii la Novaci*
- *Festivalul de Teatru ”Sabin Popescu”* – 6 8 aprilie

- ***"La Nedeie în Poiana Muierii"*** - 20 iulie – sărbătoare folclorică păstorească care reunește ciobanii din Novaci, Mărginime, Valea Jiului și zona Voineasa, jud. Vâlcea, care are loc în Muntele "Poiana Muierii" din Masivul Parâng, Munții Lotrului – prima întrunire a ciobanilor a avut loc în anul 1919 și a durat până în anul 1962, revenindu-se la vechea tradiție în anul 2018.
- ***Festivalul de Muzică Folk "PRINTRE NORI"*** – are loc în lunile iunie și septembrie, Rânca, Cabana "Cetina"
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100011186043867>;

CONCURSURI DE AUTOMOBILISM SPORTIV (<https://fras.ro/sport/drift>):

- **"TRANSALPINA Challenge Rânca"** – concurs de viteză în coastă
- **Campionatul Național de Drift**

"ROCKFEST TRANSALPINA" – Rânca, festival de muzică rock.

Prima ediție a avut loc în anul 2017. Festivalul se organizează în lunile de vară, iunie sau iulie ([https://www.google.com/ ROCKFEST TRANSALPINA](https://www.google.com/ROCKFEST%20TRANSALPINA))

Obiective turistice din apropierea orașului Novaci:

- Peștera Muierilor – 10 km
- Peștera Polovragi – 14 km
- Cheile Oltețului – 14 km
- Mănăstirea Icoana de la Crasna – 12 km
- Schitul Crasna – 15 km
- Complexul Brâncuși – Tg. Jiu – 45 km

Public țintă:

- Vizitatori: toate categoriile de vârstă și toate categoriile sociale, familii cu copii, turiști individuali și grupuri organizate, iubitori de natură, cultură, gastronomie tradițională, de tradiții populare, de istorie,, mișcare și agrement.

- Gazde: unități de cazare și alimentație publică, puncte gastronomice locale, obiective culturale și naturale de interes turistic din județele Gorj. Hunedoara, Vâlcea, Alba și Sibiu.

Cum se ajunge la Novaci

Pe cale rutieră - transport individual

Tg Jiu - Novaci 45 km prin DN 67

București – Râmnicu-Vâlcea - Horezu - Novaci 257 km pe DN 67

Craiova – Hurezani - Tg. Cărbunești –Novaci 114 km pe DN6B

Petroșani – Novaci: 75 Km pe E79

Sebeș – Novaci: 135 Km p DN67C

Pe cale rutieră --microbuz/autocar

Autocare Târgu Jiu – Novaci/ Autogari.RO

Microbuze Horezu - Novaci | Autogari.RO

Microbuze București - Novaci | Autogari.RO

Autobuze Timișoara – Petroșani -Tg. Jiu – Novaci/Autogari.RO |

Autobuze Craiova - Novaci | Autogari.RO

Sosiri în Novaci: Autogara din Novaci,

Plecări din Novaci: Autogara din Novaci,

Feroviar

Cu trenul până la Gara Tg Jiu sau Gara Târgu Cărbunești

Aerian

Cu avionul până la Aeroportul Internațional Craiova